

Fråga 1 Har ditt parti tillit till professionerna?

Moderaternas utgångspunkt är att professionell och akademisk frihet är en hörnsten för välfungerande universitet och högskolor.

Ja! Tydliga gränsdragningar mellan vad som är professionernas ansvar och politikernas är något som genomsyrar Liberalernas politik. Exempel på det är t ex att vi tycker att politiker ska ha armlängds avstånd till vilken forskning som ska prioriteras och att vi inte tycker att politiker ska lägga sig hur olika sjukdomstillstånd ska behandlas.

Ja, det är professionen som i många fall bäst känner till verksamheten och vet vad den behöver för att utvecklas. Utvecklingen bör ske tillsammans med profession och forskning.

Ja, det är mycket viktigt och har med politikens gränser att göra, något som vi ofta påtalar.

Ja, vi har stor tillit till professionerna att hantera de områden på vilka de är experter. Politiker ska inte detaljstyra. Vår regering har under mandatperioden tillsatt Tillitsdelegationen med uppdrag att analysera och föreslå hur styrningen av välfärdstjänster i offentlig sektor, kommuner och landsting, inom ramen för de befintliga regelverken, kan utvecklas för att i större omfattning ta tillvara medarbetarens kompetens och erfarenhet, för att därigenom bidra till större kvalitet för medborgare och företag. Delegationen har också sett över hur styrningen kan bli mer tillitsbaserad.

Ja. Vänsterpartiet har generellt sett en hög tillit till professionerna.

Miljöpartiet sätter stor tilltro till professionen, och vill generellt se att beslut fattas så nära de berörda som möjligt. Ett politikområde där detta syns extra tydligt är utbildning/skola. I Sverige har skolfrågorna mer än i många andra länder blivit partipolitik och politiker har lagt sig i hur lärarna ska göra sitt arbete. Det har skadat svensk skola. För att komma bort från partipolitiska skyttegravar och istället låta profession och forskning analysera och lämna förslag för skolans utveckling, tillsatte vi i regering en Skolkommission och har därefter steg för steg arbetat med att förverkliga den eniga kommissionens reformagenda.

[Inget svar]

Fråga 2 Vem ska styra och utvärdera den professionella yrkesutövningen?

Från politiskt håll är det önskvärt att i dialog med berörda aktörer fokusera på ekonomiska ramar och övergripande målsättningar, för att sedan ge universitet och högskolor frihet att själva styra verksamhetens organisering och den professionella yrkesutövningen.

Politiken sätter naturligtvis ramarna för skolan, hälso- och sjukvården, högskolan etc, men ska inte lägga sig i detaljer.

Vi tror att de som är verksamma inom högskolan bäst känner till vad som behöver göras för att den ska utvecklas. Vi vill därför se mer autonoma lärosäten där makt flyttas från politiken till professionen. Vi ser även gärna större inslag av kollegialt lärande.

Politiker sätter upp ramverk, styrverk och lagar men sedan måste vi låta professionen avgöra vilka metoder, behandlingar eller pedagogik de använder sig av. Det är exempelvis viktigt att lärosätena har tillräcklig akademisk förankring. Kristdemokraterna har i dagarna lagt fram förslag om att avskaffa landstingens ansvar för sjukvården och låta staten ta ansvar för styrningen, minska politikens inflytande och inrätta professionella styrelser. Utvärdering måste ske på alla nivåer och kontinuerligt.

Vi anser att det i huvudsak är professionen själv som ska styra och utvärdera sin verksamhet. På universitets- och högskoleområdet exempelvis anser vi det är rimligt att varje enskild högskola och universitet ansvarar för styrning och utvärdering av sin verksamhet samtidigt som UKÄ och UHR har ett nationellt och övergripande ansvar för vissa delar inom universitets- och högskolevärlden. Vi är mycket kritiska mot det omfattande inslaget av NPM och marknadssystem inom den offentliga verksamhetsledningen. NPM har förändrat myndigheters och offentlig sektors sätt att fungera i grunden, genom att förvandla den till en stor kvasimarknad, med såväl marknads- och företagsmässiga inslag, som ökad byråkratisk kontroll och toppstyrda utvärderingar av verksamheten. Dessa förändringar har minskat professionernas inflytande, minskat effektiviteten och försvagat ändamålsenligheten i den offentliga sektorn.

I en politiskt styrd organisation måste de förtroendevalda styra och utvärdera verksamheten. Det kan dock ske på ett sätt som lämnar större frihet för ”proffsen att vara proffs”. Styrningen ska i högre grad bygga på tillit till medarbetarna.

På er andra fråga måste svaret bli att det givetvis beror på vilken yrkesutövning vi talar om. Men rent principiellt vill vi alltså se att styrning och utvärdering sker så nära verksamheten som möjligt.

[Inget svar]

Fråga 3

Anser ditt parti att Försäkringskassan ska ha rätt att överpröva läkares beslut om sjukskrivning?

Försäkringskassan ska undersöka arbetsförmågan, inte pröva diagnoserna som ställs av läkarkåren. Begreppet arbetsförmåga är svårt att definiera och kan bero helt på vilket arbete som avses. En sjukdomsdiagnos kan innebära att arbetsförmågan i ens nuvarande arbete antingen försvinner helt eller inte påverkas alls.

Någon form av granskning behövs för att undvika fusk och felutnyttjande. Men utgångspunkten ska vara att läkarintyget är rätt, inte som idag när intyg alltför ofta verkar avfärdas på detaljer och formaliafel.

Läkare beslutar inte om sjukskrivning, utan skriver ett medicinskt intyg som Försäkringskassan utgår från i beslut om sjukpenning tillsammans med andra faktorer som försäkringen och situationen på arbetsplatsen. Men det är uppenbart att samarbetet mellan Försäkringskassan och vården behöver förbättras.

Läkarnas intyg är ett av flera underlag för Försäkringskassans bedömning som avser den enskildes arbetsförmåga. Det är sedan Försäkringskassan som myndighet som ansvarar för att besluta om ersättning för sjukskrivning.

Försäkringskassan och läkarna behöver tillsammans bli bättre på att arbeta med läkarintygen. De behöver kommunicera och vara överens om hur de ska arbeta på ett sätt som fungerar för båda parter.

Vi har i dagsläget inget förslag på att helt avskaffa nuvarande ordning där Försäkringskassan har möjlighet att göra en försäkringsmedicinsk utredning. Vi anser dock att det finns stora problem och brister med detta system, vilket vi vill åtgärda.

Att människor kan hamna i kläm på grund av Försäkringskassans bedömning av om man kan arbeta trots en sjukdom, har inte undgått någon. Miljöpartiet har dock ett eget, mer långsiktigt och övergripande, förslag på reformering av trygghetssystemen och driver idag inga förslag på hur försäkringskassans bedömning av rätt till sjukpenning kan reformeras specifikt. (Vi vill införa vad vi kallar Arbetslivstrygghet. En gemensam, skattefinansierad försäkring för både sjukdom och arbetslöshet – ett samlat trygghetssystem som är tydligt och omfattar alla. Syftet är att undvika att individer bOLLAS runt mellan olika myndigheter och riskerar att falla mellan stolarna genom att trygghetssystemet sköts av en samlad myndighet.)

[Inget svar]